İSMEP İSTANBUL SİSMİK RİSKİN AZALTILMASI VE ACİL DURUM HAZIRLIK PROJESİ

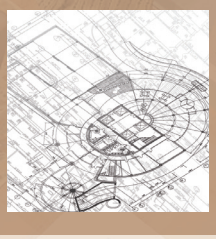

C BİLEŞENİ

İmar Mevzuatının Etkin Uygulanması

İSTANBUL PROJE KOORDİNASYON BİRİMİ
İPKB
GELECEĞİMİZİ GÜÇLENDİRİYORUZ

İSMEP
İSTANBUL SİSMİK RİSKİN AZALTILMASI VE
ACİL DURUM HAZIRLIK PROJESİ

İmar Mevzuatının Etkin Uygulanması

(C Bileşeni)

İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi'nin (İSMEP) direktörü olarak bu yayını sizlerle paylaşmak benim için bir övünç kaynağı. Ülkemizde uygulanan ilk risk azaltma projesi olan İSMEP, bugün afet oluşmadan önlem alma yaklaşımının sadece ülkemizde değil, dünya üzerinde de en başarılı örneklerinden biri.

Projemiz, 'Acil Durum Hazırlık Kapasitesinin Artırılması', 'Öncelikli Kamu Binaları İçin Sismik Riskin Azaltılması' ve 'İmar Mevzuatının Etkin Uygulanması' temel bileşenlerinden oluşuyor. Okuyacağınız çalışma, C Bileşeni olarak adlandırdığımız 'İmar Mevzuatının Etkin Uygulanması' bileşeninin detaylarını içeriyor.

Tüm bileşenlerimiz altında sürdürdüğümüz çalışmalarımızı, modern afet yönetimi ilkeleri doğrultusunda, uluslararası gelişmeleri de yakından takip ederek, tüm paydaşların ve kaynakların etkin katılımının sağlandığı bütünleşik bir yapıda ele alıyor ve toplum tabanlı bir yaklaşıma sahip olacak şekilde geliştiriyoruz.

Geleceğini güçlendirdiğimiz İstanbul için duyduğumuz heyecanı bizlerle paylaşan herkese teşekkür ediyorum.

Saygılarımla,

Kazım Gökhan Elgin
İPKB Direktörü

İSMEP

İstanbul'un Dev Projesi

Dünya nüfusunun yarısından fazlasının şehirlerde yaşamaya başladığı ve "şehirli binyıl" olarak anılmaya başlayan günümüz koşullarında, büyük şehirlerin hali hazırda taşıdıkları doğal tehlikelere yönelik riskler giderek artıyor.

Ülkemizin en büyük metropolü olan İstanbul ise sahip olduğu ve ürettiği değerlerle bir yandan ülkenin kültür, ekonomi ve sanayi merkezi olma özelliğini korurken, öte yandan Kuzey Anadolu Fay Hattı'na yakın konumu nedeni ile yüksek deprem riski taşıyor.

İstanbul'da yaşanabilecek bir deprem, kentin sadece kendisini değil, ekonomik olarak bütün ülkeyi etkileme potansiyeli taşıyor.

İstanbul, coğrafi konumu, nüfusu, yerleşme alanlarının kullanımı, sosyal yapısı ve ülke ekonomisi içinde taşıdığı önem gibi nedenler dolayısıyla, deprem başta olmak üzere çeşitli afet riskleri ile karşı karşıya.

Araştırmalar, İstanbul'da yaşanabilecek bir depremin sadece can kaybı ve insani ıstıraba değil, aynı zamanda ciddi ekonomik, sosyal ve çevresel etkilere de yol açacağını gösteriyor. Bazı kaynaklara göre, böyle bir felaketin 50 milyar dolardan daha yüksek bir ekonomik etkiye sahip olacağı tahmin ediliyor.

Bugün ülkemizde ve İstanbul'da yaşanan afetlerden alınan dersler ve uluslararası gelişmeler doğrultusunda hayata geçirilen uygulamalarda önemli mesafeler katedildi.

Afetler oluşmadan önce, önlem alma faaliyetlerini içeren "risk azaltma" ve "hazırlıklı olma" çalışmaları, afet yönetimi uygulamalarının en önemli bileşeni haline geldi.

İstanbul'un ve İstanbul halkının, deprem başta olmak üzere yaşanabilecek afetlere karşı hazırlıklı olmasını sağlamak amacıyla hayata geçirilen projelerden biri de İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi-İSMEP'tir.

ISMEP Projesinin C Bileşeni, "İmar Mevzuatının Etkin Uygulanması" kapsamında, belediyelerde imar ve yapı ruhsatı süreçlerinin iyileştirilmesi ve çeşitli hedef grupların eğitilmesine yönelik proje faaliyetlerini içermektedir. Yapılan uygulamaların diğer belediyelere model olması açısından C bileşeni önemli katkılar sağlamaktadır.

İSMEP'in Ana Bileşenleri

A BİLEŞENİ

Acil Durum Hazırlık Kapasitesinin Artırılması

Bu bileşende, İstanbul'da acil durum ve afet yönetimi ile ilgili kurum ve kuruluşların meydana gelebilecek acil durumlara, özellikle depremlerden kaynaklanabilecek afetlere karşı hazırlıklı olması ve acil durumlara müdahale kapasitelerinin artırılması amaçlanıyor. Bileşen dahilinde aşağıda belirtilen çalışmaların gerçekleştirilmesi amaçlanıyor:

- Acil Durum Haberleşme Sistemleri
- Afet ve Acil Durum Bilgi Sistemi
- İstanbul Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Kurumsal Kapasitesinin Artırılması
- Müdahale Kapasitesinin Artırılması
- Halkın Bilinçlendirilmesi ve Eğitimi

B BİLEŞENİ

Öncelikli Kamu Binaları İçin Sismik Riskin Azaltılması

B Bileşeni, öncelikli kamu binaları, ulusal afet çalışmalarının desteklenmesi ile kültürel ve tarihi miras kapsamındaki binalara ilişkin faaliyetleri içeriyor. Bu kapsamda aşağıda belirtilen çalışmaların gerçekleştirilmesi amaçlanıyor:

- Güçlendirme Çalışmaları
- Yeniden İnşa Çalışmaları
- Ulusal Afet Çalışmalarının Desteklenmesi

C BİLEŞENİ

İmar ve Yapı Mevzuatının Uygulanması

C Bileşeni ise, imar ve yapı mevzuatı uygulamaları açısından, kurumsal ve teknik kapasitenin artırılması ve çeşitli eğitim faaliyetlerini kapsıyor. C Bileşeni doğrultusunda aşağıda belirtilen çalışmaların gerçekleştirilmesi amaçlanıyor:

- İmar ve Yapı Ruhsatı Süreçlerinin İyileştirilmesi
- İnşaat Mühendislerinin Eğitimi
- Bilinçlendirme ve Eğitim Faaliyetleri

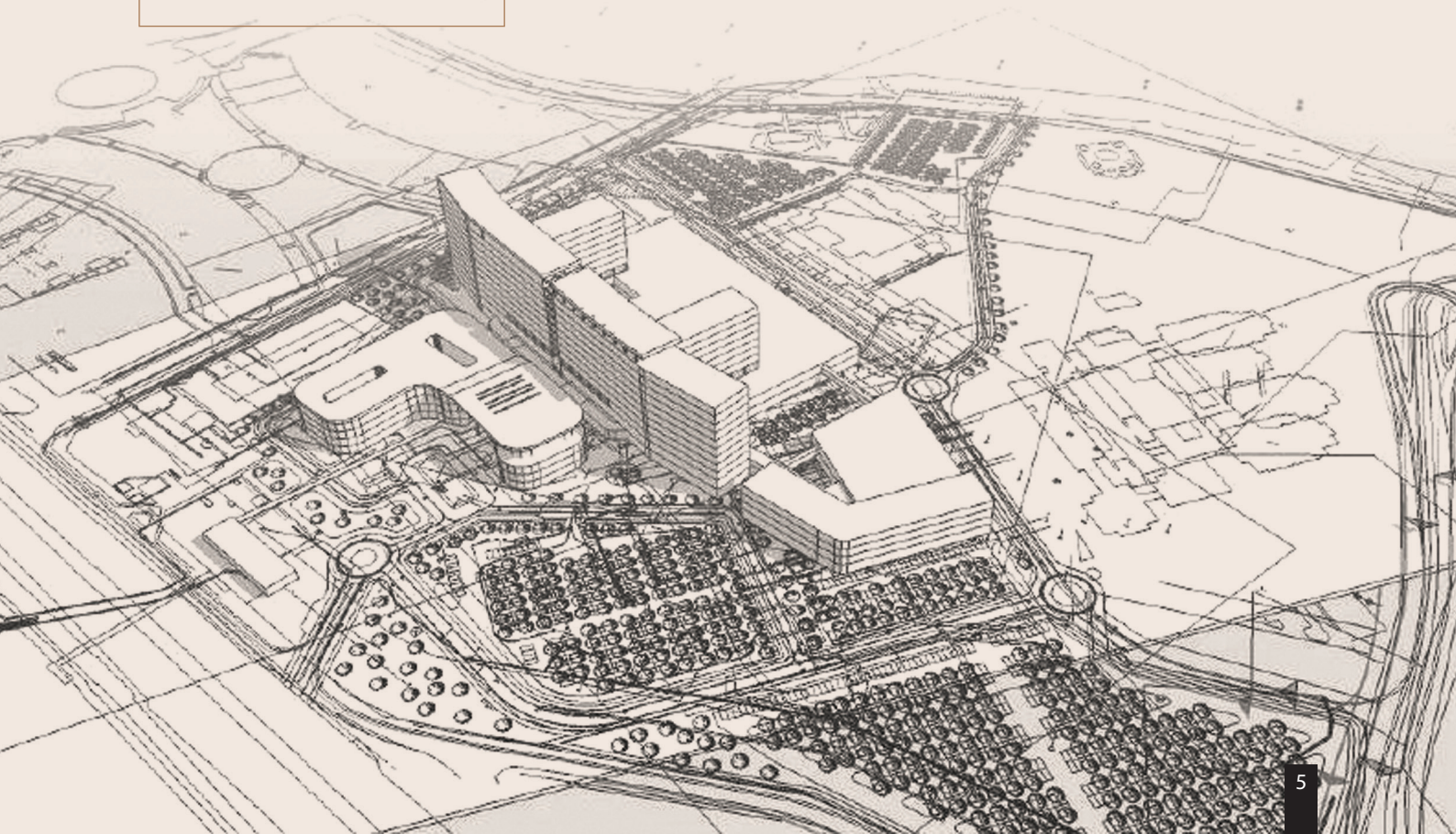

İmar Mevzuatının Etkin Uygulanması

İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi'nin (İSMEP) C Bileşeni temel olarak, inşaat ruhsat süreçlerinin daha etkin uygulanması kapsamında pilot ilçe belediyelerinin kurumsal ve teknik kapasitelerinin güçlendirilmesini ve afete hazırlık bilincinin oluşturulmasına yönelik çeşitli eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesini içermektedir. Söz konusu projeler 2006 yılında bugüne pilot belediyeler olarak seçilen Pendik ve Bağcılar Belediyeleri ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İPKB arasında imzalanan protokoller çerçevesinde yürütülmüştür.

Sismik açıdan binaların yapısal yetersizliklerinin yanı sıra inşaat ve denetim süreçlerindeki aksaklıklar güvenli yerleşmelerin oluşmasını engellemektedir.

Gerekli izinler alınmadan binalara ilave katların çıkılması ve diğer yapısal değişikliklerin yapılması olası büyük bir deprem karşısında yapısal güvenliğin olmadığı bir mevcut duruma yol açmaktadır.

Bu çerçevede, belediyeler tarafından mevcut uygulamadaki yapı denetim süreçleri ile inşaat ruhsatına uygun yapılaşmanın kontrolünün sağlanması ve ruhsatlı yapılaşmanın olabildiğince yaygınlaştırılması, afet zararlarının azaltılması açısından önemlidir.

Ayrıca, C Bileşeni kapsamında yürütülen eğitim projeleri ile toplumun afet riskinin azaltılması ve alınabilecek tedbirler hakkında bilgi ve bilinç düzeylerinin artırılması amaçlanmaktadır.

C BİLEŞENİ

Eğitim Faaliyetlerinin Düzenlenmesi

Proje 1

Belediyelere yönelik; afet zararlarının azaltılması için şehir planlama ve yapılaşma eğitimleri

Proje 2

İnşaat Mühendislerinin Deprem Yönetmeliği hakkında eğitimleri

(T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile birlikte)

Belediyelerde Teknik Yeterliliğin Artırılması

Proje 3

Pilot belediyelerde imar ve yapı ruhsatı süreçlerinin etkin hale getirilmesi (15 alt-proje)

- BT altyapısının güçlendirilmesi
- Adrese bağlı verileri düzenleme ve entegrasyon işleri
- Doküman/arşiv yönetim sistemlerinin kurulması

Yaşam alanlarımızın afete karşı hazırlıklı olabilmesi için karar vericilerin, teknik elemanların ve toplumun farkındalık düzeyinin artırılması önemlidir.

PROJE 1

Afet Zararlarının Azaltılmasına Yönelik Şehir Planlama ve Yapılaşma Eğitimleri

Afet Zararlarının Azaltılmasına Yönelik Şehir Planlama ve Yapılaşma Eğitimleri / Toplum Temsilcileri Eğitimi

Bu proje, afet zararlarının azaltılmasına yönelik şehir planlama ve yapılaşma faaliyetlerinin önemi hakkında kamuoyunu bilinçlendirme faaliyetlerini içermektedir. "Güvenli Şehir Güvenli Yaşam Eğitimleri" olarak isimlendirilen eğitimlerde, afete hazırlık, yapısal ve kentsel riskler, alınabilecek önlemler ile belediye ve topluma düşen görevler konusunda katılımcıların farkındalık düzeylerinin artırılması hedeflenmektedir.

Belediye düzeyinde, karar vericiler, teknik elemanlar ve toplum temsilcileri olmak üzere 3 hedef gruba yönelik eğitim konuları ve materyalleri hazırlanmış, pilot belediyelerde test eğitimler düzenlenmiştir. Test eğitimler sonrasında katılımcıların geribildirimleri ile eğitim materyalleri ve eğitim akışı son halini almıştır.

EĞİTİM HEDEF GRUPLARI

Karar Vericiler	Kaymakam, belediye başkanı ve yardımcıları, müdürler, ilçe müdürlüklerinin yöneticileri (3 saat)
Teknik Elemanlar	Mimar, mühendis, şehir plancıları (8 saat)
Toplum Temsilcileri	STK'lar, vatandaşlar, eğitim ve sağlık sektöründen katılımcılar, imamlar ve muhtarlar (4 saat)

EĞİTİM TEMEL KONULARI

- Doğal Afetler ve Şehirlerimiz Üzerindeki Etkileri
- Afet Zararlarının Azaltılmasında Şehir Planlamanın Yeri ve Önemi
- İmar ve Yapılanma Süreci
- Kentsel ve Yapısal Riskler
- Risk Analizi
- Güvenli Şehirler Nasıl Olur? Kent ve Yapı Ölçeğinde Yapılması Gerekenler Nelerdir?
- Toplum Olarak Afetlere Karşı Neler Yapabiliriz?

Yukarıda yer alan konu havuzu, hedef gruba göre değişiklik göstermektedir.

Afet Zararlarının Azaltılmasına Yönelik Şehir Planlama ve Yapılaşma Eğitimleri / Teknik Elemanlar Eğitimi

EĞİTİM TEKNİKLERİ

- Çalışma Grupları (4-7 kişilik)
- Açık Tartışma ve Değerlendirmeler
- Çizerek Öğrenme
  (ilçenin halihazır paftası üzerinde)
- Kentsel Gözlem ve Saha Çalışması
- Risk Analizi Çalışması
  (sadece teknik elemanlar için)

Eğitimlerde, katılımcıların birbirleriyle tartışarak bilgi üretebilmelerine ve bilgi düzeylerini arttırmaya yönelik katılımcı eğitim teknikleri kullanılmaktadır. Aynı zamanda, katılımcıların kentsel çevreyi oluşturan yapılar ve kullanımlar üzerindeki afet riskini arttıran faktörler hakkında farkındalık düzeylerinin arttırılması mümkün olmaktadır.

Katılımcıların eğitim akışlarında yer alan çalışma gruplarında ortaya koyduğu kentsel risklere yönelik tespit ve öneriler, daha sonra hedef grupların biraraya geldigi ortaklaştırma toplantılarında sunulmuştur.

Her iki pilot belediyede yapılan bu toplantılarda, riskli alanlarda yerleşim ve planlama sorunları ile söz konusu belediye ölçeğindeki kentsel riskler, imar kararlarında göz önünde bulundurulması amacıyla ortaya koyulmuştur.

BAĞCILAR	11 (Toplum Temsilcileri) 2 (Yerel Yöneticiler) 1 (Teknik Elemanlar)	Haziran-Temmuz 2009 Haziran 2009 Mayıs 2009	294 17 350
PENDİK	12 (Toplum Temsilcileri) 2 (Yerel Yöneticiler) 1 (Teknik Elemanlar)	Kasım 2009 Eylül 2009-Ocak 2009 Kasım 2009	350 37 21

"Pilot belediyelerde yapılan eğitim ve katılımcı bilgileri"

PROJE HAZIRLIK VE UYGULAMA AŞAMALARI

Planlama
- İçerik Analizi
- İhtiyaç Analizi
- Literatür Taraması
- Paydaş Kurum Haritası

Uygulama
- Paydaş Kurumlarla Görüşmeler
- Görüş ve Baklenti Analizi
- Strateji Planı ve Modül İçerigi Geliştirme
- Eğitim Programları Hazırlama
- Eğitim Materyalleri Hazırlama
- Eğitici Eğitimleri

Yaygınlaştırma
- Bağcılar ve Pendik Belediyesi Pilot Eğitimleri
- Yaygınlaştırma Eğitimleri
- Ortaklaştırma Toplantıları

İnşaat mühendislerinin deprem yönetmeliği konusundaki teknik bilgi ihtiyacının giderilmesi güvenli yapıların oluşturulması için önem kaydetmektedir.

PROJE 2

"Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" ile ilgili İnşaat Mühendislerinin Eğitimleri

"Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" ile ilgili İnşaat Mühendislerinin Eğitimleri

Uygulama Kurumu olan T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile 8 Haziran 2007 tarihinde imzalanan protokol kapsamında yürütülmekte olan bu proje kapsamında 6 Mart 2007 tarihinde yürürlüğe giren "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" hakkında tüm Türkiye de inşaat mühendislerinin eğitimlerinin yapılması amaçlanmıştır.

Söz konusu yönetmeliğin içeriği ve uygulanması konularındaki bilgi eksikliğinin giderilmesi ihtiyacı mevcut olduğundan, İSMEP kapsamında inşaat mühendislerinin söz konusu yönetmeliğe yönelik eğitim ihtiyacını karşılamak üzere, Türkiye genelinde inşaat mühendislerinin eğitimi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Mart 2012 tarihi itibariyle toplam 3631 inşaat mühendisin eğitimi tamamlanmıştır.

İnşat Mühendislerinin Eğitimleri 3 Fazda Gerçekleştirilmiştir:

FAZ 1	Eğitim programlarının ve materyallerinin hazırlanması
FAZ 2	Eğitici eğitimlerinin yapılması
FAZ 3	İnşaat mühendislerine yönelik eğitim programının yurt genelinde uygulanması (3 günlük)

EĞİTİM TEMEL KONULARI

- Deprem Mühendisliğinde Temel Kavramlar
- Deprem Etkisindeki Binalarda Hesap Esasları
- Deprem Etkisindeki Betonarme Binalar
- Deprem Etkisindeki Çelik Binalar
- Deprem Etkisindeki Mevcut Binaların Değerlendirilme ve Güçlendirilmesi
- Deprem Etkisindeki Yığma Binalar
- Örnekler Bölümü
  - ✓ Yeni Betonarme Binaların Tasarım Örnekleri
  - ✓ Yeni Çelik Binaların Tasarım Örnekleri
  - ✓ Betonarme Binaların Değerlendirme ve Güçlendirme Örnekleri
  - ✓ Yığma Binaların Tasarım, Değerlendirme ve Güçlendirme Örnekleri

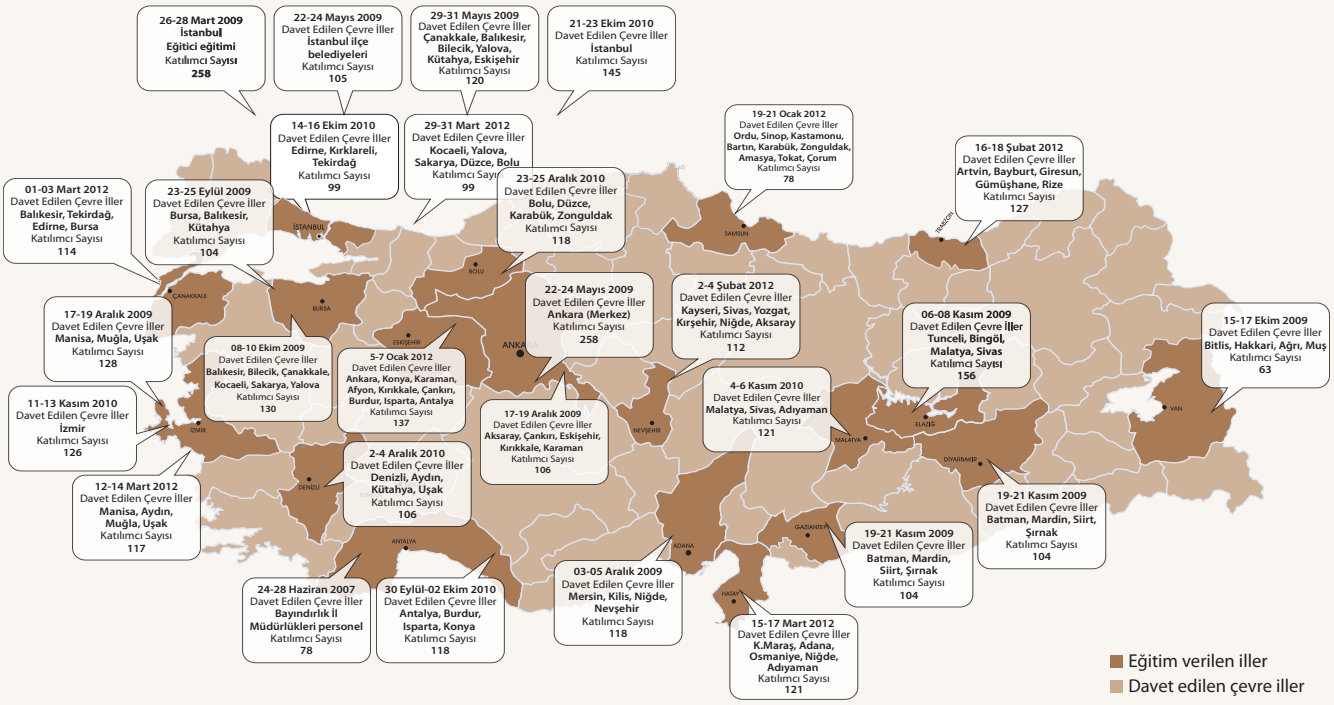

Proje kapsamında 3631 inşaat mühendisine "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar" hakkında yönetmelik eğitimi verildi.

İnşaat Mühendisleri Eğitimleri

Proje kapsamında eğitimlerde kullanılmak üzere eğitim materyalleri, yönetmeliğin hazırlanmasına görev alan akademik ve teknik ekip tarafından hazırlanmıştır. Aynı zamanda, Türkiye genelindeki eğitimleri verecek olan eğiticilerin eğitimleri yapılmıştır.

Eğitim alacak mühendisler, Bakanlık tarafından eğitimin yapılacağı yerdeki büyükşehir ve ilçe belediyelerinden, bakanlığın il müdürlüklerinden, inşaat mühendisleri odalarının şubeleri aracılığıyla davet edilmektedir.

3 günlük eğitim sonunda katılımcılar isteğe bağlı olarak değerlendirme sınavına tabi tutulmaktadır. Sınav sonuçlarına göre katılımcılara başarı veya katılım sertifikası Bakanlık tarafından gönderilmektedir.

Pilot belediyelerdeki imar ve yapı ruhsatı süreçlerinin iyileştirilerek izlenebilir ve raporlanabilir bir altyapıya ulaşması sağlanmıştır.

PROJE 3

Pilot Belediyelerde İmar/Yapı Ruhsatı Süreçlerinin İyileştirilmesi ve Etkin Hale Getirilmesi

Büyük metropollerde özellikle 1980 sonrası gelişen kaçak ve ruhsatsız yapılar, yaşam alanlarımızın afetlere karşı zarar görebilirliğini arttırdığından, imar kurallarına ve ruhsatına uygun yapılaşma sürecinin uygulanması afetlere hazırlıklı olmanın temel şartlarından biridir. Bu proje ile, belediyelerde yürütülen imar, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni alma/verme süreçlerinin daha etkin hale getirilmesi, belediyeye gelen vatandaşların ve proje müelliflerinin, ilgili süreçlere ilişkin her türlü başvuru ve şikayete ilişkin daha cevap alabilir, hızlı ve şeffaf bir yapıya kavuşturulması amaçlanmaktadır. Pilot belediyeler olarak seçilen Bağcılar ve Pendik Belediyelerinde,uygulanan projenin aşamaları aşağıdaki gibidir.

1. Mevcut durum analizi ve değerlendirme (Mart 2006-Ocak 2007): Tespit edilen süreç performans kriterlerine göre (istenen evrak adedi, ortalama süre, onay sayısı, iş adım sayısı, mevzuata uygunluk ve izlenebilirlik durumu) imar ve ruhsat süreçleri analiz edilmiştir. Buna göre, belediye birimlerinin kendi içlerinde imar, planlama ve ruhsat faaliyetlerinin izlenmesi, raporlanması ve uzun süreçlerin kısaltılması ihtiyacının olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca, bu hizmetlerin şeffaf ve hesap verilebilir bir çerçevede vatandaşa sağlanması gerekliliği üzerinde durulmuştur.

2. Proje faaliyetlerinin belirlenmesi (Ocak-Mayıs 2007): 2006'dan bu yana yürütülmekte olan proje faaliyetleri belediyelerle birlikte belirlenmiştir. Proje uygulama ve bütçe planı oluşturulmuştur.

3. Protokollerin imzalanması (Eylül 2007): Pilot belediyelerle İPKB arasında proje faaliyetlerini, uygulama planını ve şartlarını kapsayan protokoller imzalanmıştır.

4. Projenin uygulanması (Eylül 2007-Mayıs 2012): Belediyelerdeki ilgili birimlerle birlikte uygulama planı çerçevesinde belirlenen faaliyetlerin teknik şartnameleri hazırlanmış ve ihale süreçleri başlatılmıştır.

Pilot belediyelerde yürütülen imar ve ruhsat süreçlerinin etkin hale getirilmesine yönelik söz konusu proje, bütüncül bir yaklaşım çerçevesinde, genel olarak, veri yönetimi, süreç iyileştirme ve bunlara yönelik gerekli donanım, yazılım alımları ve danışmanlık hizmetleri ile eğitim ve teknik kapasite geliştirme çalışmalarını içermektedir.

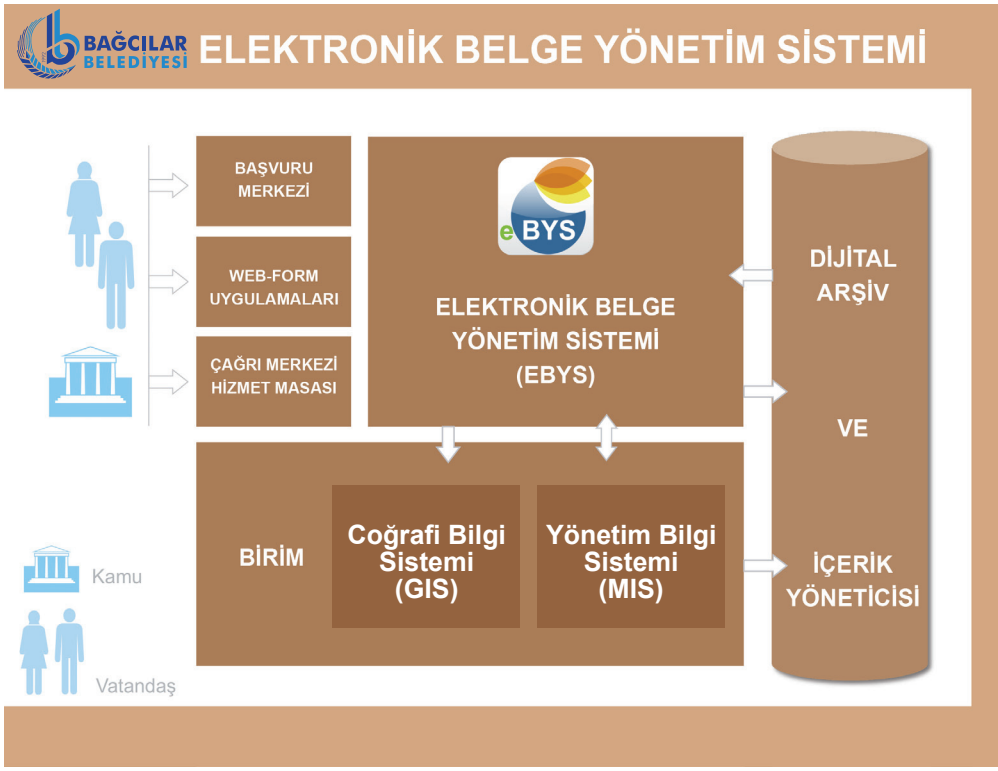

Adrese baglı verilerin toplanması ve eşleştirilmesi çalışması

PROJENİN TEMEL BİLEŞENLERİ

1. Belediye Bilgi İşlem Altyapısının Güçlendirilmesi

2. Adrese Bağlı Verilerin (Mekansal ve Mekansal Olmayan) Düzenlenmesi, Toplanması, Dijital Ortama Aktarılması, Eşleştirilmesi ve Dijital İmar Arşivinin Kurulması

3. İmar ve Ruhsat İşlerine İlişkin Süreçlerin ve İş Akışlarının İyileştirilerek Doküman Yönetim Sistemine (Elektronik belge yönetim sistemi) Aktarılması ve Çağrı Merkezinin Kurulması

1. Belediye Bilgi İşlem Altyapısının Güçlendirilmesi

Uygulama planına göre proje hedefleri kapsamında ilk olarak, yapı ruhsatı ve imar süreçlerinin daha iyi yönetilebilmesi için her iki belediyenin mevcut bilişim teknolojileri altyapısı geliştirilmiştir.

Belediyede bulunan mekansal ve mekansal olmayan tüm verilerin kullanılmasına, saklanmasına ve paylaşılmasına ilişkin güvenlik kuralları belirlenmiş ve bu kapsamda belediyedeki BT altyapısını güçlendirilmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) kurulmasına yönelik danışmanlık hizmetleri, belediyelerde Eylül 2009 tarihi itibariyle başlatılmış olup, bağımsız denetçiler tarafından yapılan denetimler sonucu Pendik belediyesi 1 Ekim 2010, Bağcılar Belediyesi ise 8 Ekim 2010 tarihinde ISO 27001 sertifikasını almaya hak kazanmışlardır. Böylelikle, Türkiye'de ISO 27001 belgesine sahip ilk belediye olmuşlardır. Dünyada sadece 2 bin kuruluşa verilen bu sertifika, Türkiye'de aralarında Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Sabancı Holding gibi kuruluşların da yer aldığı daha çok özel sektördeki firmalarda bulunmaktadır. Söz konusu danışmanlık çalışmasında, her iki belediyede bilgi işlem altyapısındaki riskler analiz edilmiş, ortaya çıkan risklere göre gerekli tedbirler alınmıştır. Felaket kurtarma, yedekleme ve iş devamlılık yönetim planları oluşturulmuş, güvenlik önlemleri alınmış, aynı zamanda gerekli görülen eğitimler tamamlanmıştır.

Aynı zamanda, proje hedeflerinin yerine getirilmesi amacıyla, belediyelerin BT altyapısının geliştirilmesine yönelik gerekli yazılımlar ve felaket kurtarma sistemlerinin kurulmasına yönelik donanımlar temin edilmiştir. Yerel ağ altyapısı, bilgi güvenliği yönetim sistemi gereklerine uygun hale

getirilmiştir. Yedekleme, saklama ve veri güvenliğini sağlamaya yönelik ilkeler her iki belediyede belirlenerek uygulanmaya başlanmıştır.

2. Adrese Bağlı Verilerin Düzenlenmesi, Toplanması, Dijital Ortama Aktarılması, Eşleştirilmesi ve Dijital İmar Arşivinin Kurulması

İkinci aşamada, tüm ruhsat faaliyetlerinin güncel ve düzenlenmiş veriler üzerinden sağlanması önemli olduğundan, adrese bağlı mekansal ve mekansal olmayan verilerin düzenlenmesi-toplanması ve eşleştirilmesi hizmeti her iki belediyede uygulanmıştır.

• Belediyenin resmi olarak kullandığı numarataj haritası ve adres stokları, merkezi sistemde yer alan Ulusal Adres Veritabanı ile uyumlu hale getirilmiştir (yeni numarataj yönetmeliğine göre).

• Belediye veritabanında yer alan mükellef adresleri, Ulusal Adres Veritabanı (UAVT) ile senkronize edilmiştir.

• Saha gezimi ile her bir bina ve bağımsız bölüm barkodlu etiketler ile kayıt altına alınmış, mevcut veritabanı ile kayıtları karşılaştırılarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. (köşe binalardaki adres karışıklıkları

Dijital imar arşivi çalışması

giderilmiş, arka kapılar tespit edilmiştir.) Buna göre,

• Dış Kapı Numarası (Bağcılar: 93.268 Pendik: 58.809)

• İç Kapı Numarası (Bağcılar: 200.000 Pendik: 200.000)

• İşyeri Numarası (Bağcılar: 20.000 Pendik: 8.900) toplanmıştır.

• Her bir yol, yapı ve bağımsız bölümün fotoğrafı çekilerek sisteme aktarılmıştır. (yaklaşık her belediyede 140.000 bina fotoğrafı)

• Ruhsat verme işlemlerinde gerekli olan yapılara ilişkin arşiv bilgilerine daha hızlı erişimi sağlamak amacıyla, imar/ruhsat arşivi (yaklaşık 70 belge, Dosya adedi: Bağcılar: 47.000 Pendik: 91.000) dijital hale getirilmiştir. Mekansal ve mekansal olmayan verilerin eşleştirilerek adrese ve/veya ada/pafta/parsele dayalı güncel ve tutarlı bir coğrafi bilgi sistemi kurulmuştur.

3. İmar ve Ruhsat İşlerine İlişkin Süreçlerin ve İş Akışlarının İyileştirilerek Doküman Yönetim Sistemine Aktarılması, Çağrı Merkezinin Kurulması

Projenin son aşamasında, mevcut elektronik belge standartlarına uygun olacak şekilde (TSE 13298) her iki belediyede, söz konusu süreçlerin takibi, izlenebilmesi, kayıt altına alınması ve raporlanabilmesine olanak sağlayan dokuman yönetim sistemi kurulmuştur. Gelen-giden evrak sürecinin duzenlenmesi ile birlikte, belediyeler parsel ve adres bilgisi bazında kent bilgi sistemi dahilinde her tip dokumanı/iş akısını (ruhsat verme, beyanname, vize, iş bitirme belgeleri, imar durumu belgesi gibi) takip edilebilir hale gelmişlerdir. Ayrıca bu sisteme entegre olacak şekilde, vatandaştan gelen her türlü talep, şikayet ya da başvuruların durumunu aktif olarak izleyebilmeyi sağlayan iletişim merkezi ve çağrı merkezi kurulmuştur. Böylece, belediyenin vatandaş şikayetleri ve her türlü başvuruya hızlı ve etkin bir şekilde cevap vermesi münkün olmaktadır. Detaylı raporlama teknikleri ile verilen hizmetlerin kalitesi ve durumu ölçülebilir hale gelmiştir.

İMAR VE RUHSAT SÜREÇLERİ

Belediyelerin Proje Hakkındaki Görüşleri

Kenan ŞAHİN
Pendik Belediye Başkanı

"Pendik Belediyesi, elektronik imzaya geçen ilk belediye oldu".

İSMEP projesi kapsamında afetlere karşı hazırlıklı olmak amacıyla, imar, inşaat ruhsatı işlerine yönelik güncel ve geçerli bilgiyi elde etmek ve söz konusu işlerin daha hızlı ve izlenebilir bir biçimde yürütülmesi için Belediyemizde Bilgi Teknolojileri ve İmar/Şehircilik alanlarında birçok geliştirme faaliyeti yürütülmüştür. Bu kapsamda yapılan çalışmalardan biride EBYS (Elektronik DökümanYönetim Sistemi) sistemine geçilmesidir.

EBYS sistemiyle birlikte, adrese dayalı tüm veriler TÜİK'te tutulan verilerle uyumlu hale getirilmiştir. İmar ve ruhsat arşivindeki dosyalar ve mevcut ruhsat süreçleri ve iş akışları analiz edilerek yaklaşık 10 milyon belge ile birlikte dijital ortama aktarılmıştır. Böylece evrakların dijital ortamda takip edilmesiyle tüm iş süreçlerinin ne kadar sürdüğü ve hangi personelde bulunduğu tespit edilmektedir. Aynı zamanda, vatandaştan gelen talep, şikâyet ya da başvuruları aktif olarak izleyerek detaylı raporlama teknikleri geliştirilmiştir.

Pendik Belediyesi, elektronik doküman yönetim sisteminde tüm süreçleri geçen ilk belediye olmasının yanı sıra, bilgi sistemlerinin ve verilerinin güvenliğini sağlama açısından; tüm dünyada kabul görmüş en yaygın Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi sertifikası olan ISO

27001 sertifikasını alan ilk belediye olmuştur. Belediyemizde bulunan adrese dayalı tüm verilerin binamızdan farklı bir lokasyonda kurulmuş olan felaket kurtarma merkezinde anlık olarak yedeklenmesi yapılmakta ve böylece herhangi bir afet durumunda tüm verilerin bu merkezden çalışabilmesi mümkün hale gelmektedir. Ayrıca, ISO 27001 kapsamında Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi açısından tüm bu işlemler çeşitli testler yapılarak denetimden geçmektedir.

Ali Aydın
Bağcılar Belediyesi Başkan Yardımcısı

"Belediyemizde İSMEP ile birlikte ruhsat süreçlerini iyileştirerek daha iyi hizmet verir konuma geldik"

İSMEP kapsamında pilot belediye olarak seçilen Bağcılar Belediyesi'nde, 2006 yılından bu yana "İmar ve Yapı Ruhsatı Süreçlerinin Etkin Hale Getirilmesi"ne yönelik proje faaliyetleri tamamlanmış bulunmaktadır. İSMEP'in yürütülmesinden sorumlu olan İstanbul Proje Koordinasyon Birimi ile birlikte belediyemiz tarafından yürütülen projede, Ocak 2012 tarihi itibariyle, imar ve yapı ruhsatına yönelik tüm alt süreçler iyileştirilmiş, ilgili iş ve hizmetler dijital ortamda yürütülmeye başlanmıştır. Böylece, izlenebilir, raporlanabilir bir altyapı belediyemizde kurulmuş bulunmaktadır.

Bu çerçevede belediyenin adrese bağlı mekansal ve mekansal olmayan tüm verilerin güvenliğinin sağlanması, saklanması ve paylaşılmasına yönelik BT altyapı sistemleri kurulmuştur. Bu kapsamda, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası'nı almaya hak kazanmıştır. Kurumdaki internet kullanımı, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesiyle İlgili Kanun hükümlerine uyumlu hale gelmiştir. Adrese bağlı tüm veriler Adres Kayıt Sistemi'nde (UAVT – Ulusal Adres Veri Tabanı) tutulan verilerle eşleştirilerek uyumlu hale getirilmiştir.

Mevcut imar ve ruhsat arşivindeki tüm dosyalar taranarak görüntü iyileştirme, akıllandırma ve indeksleme işlemleri yapılarak dijital ortama aktarılmıştır. Mevcut ruhsat süreçleri ve iş akışları analiz edilerek EBYS (Elektronik Belge Yönetim Sistemi) tanımlanmıştır.

Belediyede elektronik ortamda oluşturulan dokümanlar sayesinde ruhsat verme hizmeti daha kısa sürede yapılabilmektedir. Tüm hizmetler tamamen dijital ortamda yürütülmekte, böylece çevre dostu, kağıtsız bir çalışma ortamı sağlanmaktadır.

İSMEP kapsamında yapılan tüm faaliyetler sonrasında belediyede yapı ruhsatı ve imar hizmetlerine yönelik onay süreçleri kısalmıştır. İnternet üzerinden çevrimiçi (online) başvuru yapılabilmekte ve ilgili başvuru ya da iş emirlerinin durumunun sorgulanması mümkün hale gelmiştir.

Aynı süreci yöneten farklı müdürlükler arasında iş akışlarının yönetimi kolaylaşmıştır. Böylece dosyaların içinde masalarda bekleyen işler ve başvurular yerine, günümüzün ihtiyaçlarına en uygun şekilde daha hızlı, takip edilebilir ve ölçülebilir bir altyapı kurulmuştur.

Sanayi Bakanı Sayın Nihat Ergün'ün katılımlarıyla gerçekleşen Pendik Belediyesi'nde "Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nin Kurulması Töreni" (5 Nisan 2012)

Sonuç ve Kazanımlar

Her iki pilot belediyede, 2006 yılında başlatılan ilgili proje faaliyetleri 2012 Nisan ayı itibariyle tamamlanmış bulunmaktadır. Buna göre, imar ve yapı ruhsatına yönelik tüm alt süreçler iyileştirilerek, izlenebilir, raporlanabilir hale getirilmiş, ilgili iş ve hizmetler dijital ortamda yürütülmeye başlanmıştır. Söz konusu projelerin uygulanması ile aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Belediyede yapı ruhsatı ve imar hizmetlerine yönelik onay süreçleri kısalmıştır.

E-belediyecilik kapsamında, web ortamı, iletişim merkezi ve çağrı merkezi aracılığıyla vatandaşa yönelik daha şeffaf ve hesap verilebilir bir hizmet anlayışı oluşmuştur.

Dijital ortamda güvenilir doküman onaylama/dijital imzalama altyapısı kurulmuştur.

İmar ve ruhsata yönelik başvuru ya da iş emirlerinin durumunu sorgulama mümkün hale gelmiştir.

Dosyaların içinde masalarda bekleyen işler ve başvurular yerine, günümüzün gereksinimlerine en uygun şekilde daha hızlı, takip edilebilir, ve ölçülebilir bir altyapı kurulmuştur.

Ulusal Adres Veri Tabanı ile uyumlu hale gelmiş, güncellenmiş adres bilgi sistemi veri altyapısı kurulmuştur.

Aynı süreci yöneten farklı müdürlükler arasında iş akışlarının yönetimi kolaylaşmıştır.

Belediyedeki ilgili tüm hizmetler tamamen dijital ortamda yürütülmekte, böylece kağıtsız bir çalışma ortamı sağlanmaktadır.

İlçelerdeki inşaat ve yapı denetim süreci bilgisayar ortamında izlenebilir duruma gelmiştir.

T.C. İstanbul Valiliği
İl Özel İdaresi
İstanbul Proje Koordinasyon Birimi

Mimar Kemalettin Mah. Tiyatro Cad.
No: 16 34126, Beyazıt-İstanbul/TÜRKİYE
Tel : 0212 518 55 00
Faks : 0212 518 55 05

www.ipkb.gov.tr